ਭਗਵਾਨ

ਬਨਾਮ

ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਮੁੰਬਈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ

ਰਾਹੀਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ

(2010 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 385)

ਅਗਸਤ 07, 2019

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860:

ਧਾਰਾ 302- ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 326- ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ - ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 326 ਤਹਿਤ ਬਰੀ ਕਰਨਾ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ - ਕਿਹਾ: ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਤਲੇਆਮ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ - ਮੌਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ- ਦੀਵੇ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸੜਨ ਦਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ- ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ।

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ :1. ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਵਿਆਪਕ ਸੜਨ ਕਾਰਨ ਸੈਪਟੀਸੀਮੀਆ ਸਦਮੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਨੂੰ 92 ਫੀਸਦੀ

ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ 20.4.1999 ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੀ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 13 ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ 21.4.1999 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 3.10 ਵਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। (ਪੈਰੇ 11 ਅਤੇ 12) [143-G; 144-B-C]

ਕਾਲੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2000) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 324 - ਵੱਖਰਾ ਹੈ ।

2.1 ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14) ਨੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 2-3 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ। ਉਸਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਫਿੱਟ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ।

XXXXXX

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਮੌਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਈ ਫਿੱਟ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਨਾਲ

ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਨਬਜ਼ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। (ਪਾਰਸ 15, 16 ਅਤੇ 17) [147- A- E; 148- G]

ਲਕਸ਼ਮਣ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2002) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 710- ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ।

ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ. 22: [1958] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 552 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2. 2 ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ 92% ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19] [149- ਈ]

ਵਿਜੇ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ) ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ **(2015) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 749: [2015] 3 ਐਸਸੀਆਰ 394**- 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

2.3 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-7 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗੂਠਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਸੜ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20] [149- F]

XXXXXX

2.4 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੜਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੀਜੀ ਡਿਗਰੀ ਜਲਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡਰਮਿਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਡਰਮਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦਰਦ ਰਿਸੈਪਟਰ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ. ਦਰਅਸਲ, ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 14 ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਸੜਨ ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦਰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੜਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਆਪਕ ਸੜਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਰੀਜ਼ ਚੇਤੰਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕੇ। [ਪੈਰਾ 22] [150- H; 151- A- B]

2.5 ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਹੋਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7. ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਣੇ ਦਾ ਮੈਮੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 23, 25) [151- C- F- H; 152- A- B- G]

3. ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਨੂੰ ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਵਿਖੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਾ ਭੇਜਣਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੈਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਹਿਤ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੰਟੇਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਮੁਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੰਟੇਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 4 ਪੰਚਨਾਮਾ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਹੈ

ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਇਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੰਟੇਨਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26] [153- ਏ- ਡੀ]

XXXXXX

4. ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਤਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਲੇਖਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋਣ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੀਵੇ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 'ਤੇ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 9 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ. 64 ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਅਚਾਨਕ ਸਾੜਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪਾਰਸ 28, 29, 31 ਅਤੇ 32) [154- ਬੀ- ਡੀ- ਜੀ; 155- ਡੀ-ਈ]

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਤਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ਰਾਬੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਹੁੰਗਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਉਤਸੁਕ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਉਸਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅੱਗ

ਬੁਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਨਿਕਲੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚੇਤੰਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਮਾਤਾ(ਰੱਬ) ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਪਵੇਗਾ. [ਪੈਰਾ 33] [155- F- H]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ		
[1958] ਐਸਸੀਆਰ 552	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 8**
(2000) 10 ਐਸਸੀਸੀ 324	**ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 12**
(2002) 6 ਐਸਸੀਸੀ 710	**ਅਨੁਸਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 14**
[2015] 3 ਐਸਸੀਆਰ 394	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 18**

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2010 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 385.

ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਨੇ 2002 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 488 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 19.04.2006 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਏ. ਸਿਰਾਜੁਦੀਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਜੀਤ ਚਾਵਲਾ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਾਮਕਾਂਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਅਨੂਪ ਕੰਡਾਰੀ।

XXXXXX

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ. 1. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 302 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਆਈਪੀਸੀ') ਤਹਿਤ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਪੁਸਾਦ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਆਹ 12.05.1995 ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਲ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। । ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਬੇਟੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਵੀ ਪੀ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਝਗੜਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। 19.4.1999 ਨੂੰ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 12 ਵਜੇ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ 21.4.1999 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਵੇਰੇ 2.00 ਵਜੇ ਅਰਨੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। 22.4.1999 ਨੂੰ ਰਾਮ ਔਦਰੇ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਉਸ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ 23.4.1999 ਨੂੰ ਸੜਨ ਕਾਰਨ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 5.6.1999 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 326 ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 326 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ

302 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੀ ਹਨ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 2 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 8 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲੈ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, "ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ 19.4.1999 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਨੀ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਫਿਰ ਯਵਤਮਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ 2 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ।

XXXXXX

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਤੇਲ ਦੇ ਦੀਵੇ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਲਗਭਗ 25% ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਨਾਬਾਲਗ ਬੇਟੇ ਵੀ 20% ਅਤੇ 10% ਤੱਕ ਸੜ ਗਏ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮਿੱਟੀ ਦਾ

ਤੇਲ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜੇ ਉਸਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਕਿਵੇਂ ਸੜ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਹਿਸ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਜੋ ਕਿ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

5. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸ਼ੀਟ ਐਂਕਰ ਕੋਲ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਅਰਥਾਤ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਦਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਭਾਨੂ ਦਾਸ ਔਡਰੇ ਹੈ। ਉਕਤ ਗਵਾਹ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਫਾਰਮ ਇੱਕ ਛਾਪਿਆ ਹੋਇਆ ਫਾਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਵੈਦਿਆ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਖੁਦ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੈਦਿਆ ਨਾਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਡਾਕਟਰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੱਲ ਮੁੜੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਚੇਤੰਨ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.14 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਚੇਤੰਨ ਹੋਵੇ ਪਰ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਾ ਹੋਵੇ" ਇਹ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ

ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਦੀ ਦਰ ਕੀ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਕੌਣ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਇਹ ਆਖਰੀ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿਸਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਨੇ ਖੁਦ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ, ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਨ। ਡਾਕਟਰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦਿਨ ਬਰਨ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕੌਣ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2-3 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਫਿੱਟ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਹ 92 ਫੀਸਦੀ ਝੁਲਸ ਗਈ ਸੀ।

XXXXXX

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਅਤੇ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 2 ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 2 ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਅਰਨੀ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਅਰਨੀ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੀਵਾ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੜ ਗਈ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ

ਹਾਂ ਕਿ ਗਵਾਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਯਵਤਮਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੀਵਾ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸੜ ਗਈ ਸੀ, ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 2 ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸੜਨ ਦੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ।

7. ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਉਹ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਤਲ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਭੱਜ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ 19 4.1999 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 21.4.1999 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਅਗਨੀ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਵੈਦਿਆ ਦਾ ਨਾਮ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਛਾਪੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੈਦਿਆ ਨਾਮ ਪੰਨੇ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਹੱਤਵ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. -7 ਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਦਿਆ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਅੰਦਰੇ ਦੁਆਰਾ

ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਛਪੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਵੈਦਿਆ ਦਾ ਨਾਮ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ।

XXXXXX

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਆਦਤ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਮਾੜੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਦੋਸ਼ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੇਰਹਿਮੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਓਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ. 22 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1976, ਐਸ.ਸੀ. 1994)। ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ 92 ਫੀਸਦੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ, ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਚਮੜੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਲਣ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਦ, ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੱਥ ਜਾਂ ਲੱਤ ਦੇ ਕੋਈ ਦਸਤਖਤ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 302 ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 3, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 11, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 12 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 13) ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਲਟ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 19 ਹੈ' ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 21 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ 20 ਤਾਰੀਖ ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ, ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਨੂੰ ਤੜਕੇ 1.00 ਵਜੇ ਅਰਨੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤੁਰੰਤ ਯਵਤਮਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੜਕੇ 3.30 ਵਜੇ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਘਟਨਾ, ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਫਟਿੰਗ ਇਕੋ ਰਾਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 57 ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸੜੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਰਜਾਈ ਨੂੰ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਕੈਨ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਦੀਵਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਜਾਈ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੰਟੇਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰਜਾਈ, ਦੀਵੇ ਅਤੇ ਸਾੜੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਪਏ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਟਾਈ। ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੰਚਮਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀ ਸ਼ੰਕਰ ਤਲਵਾਰੀ ਅਤੇ ਸੱਸ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

XXXXXX

ਜ਼ਖਮੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਕਿਵੇਂ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ.2 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮੱਗਰੀ ਗਵਾਹ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਬਿਆਨ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਵਿਆਪਕ ਸੜਨ ਦੀ ਸੱਟ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 64 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਚਾਨਕ ਸੜਨ ਦੀ ਸੱਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੂਖਮ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ 20/04/1999 ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। 21/4/1999 ਨੂੰ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ, ਅਰਨੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਵਸੰਤ ਰਾਓ ਮਲਿਕ ਮੈਡੀਕਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਯਵਤਮਾਲ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13, ਡਾ. ਵਸੂਧਰ ਸੁਧਾਕਰ ਦੇਹਨਕਰ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ 21/4/1999 ਨੂੰ 3.10 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ ਯਵਤਮਾਲ ਦੇ ਜਨਰਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਮਰਥਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਪਾਟ

ਪੰਚਨਾਮਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 28 ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੌਕੇ ਦੇ ਪੰਚਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ (ਰਾਕੇਟ) ਦੇ ਖਾਲੀ ਡੱਬੇ ਅਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਦੀਵੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦਾ ਦੀਵਾ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਟੁਕੜੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ

10. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ

11. ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਸੈਪਟੀਸੀਮੀਆ ਸਦਮੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ 92 ਫੀਸਦੀ ਸੜ ਕੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ

12. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ 19.4.1999 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ 2 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ 20.4.1999 ਦੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.13 ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ 21.4.1999 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 3.10 ਵਜੇ ਯਵਤਮਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਅਰਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਹੈਲਥ ਸੈਂਟਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਾਲੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ 2000 (10) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 324 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਬੱਚੇ 19.4.1999 ਤੋਂ 21.4.1999 ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਪਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਸਾੜਨਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਘਟਨਾ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ ਅਤੇ 2000 (10) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 324 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ

(ਓ) ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਵਸਥਾ

13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤਾਕੀਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ 92% ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ, ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ

ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਪੂਰੀ ਚਮੜੀ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਤਰਲ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਾਕਟਰ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14) ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਦੀ ਦਰ ਕੀ ਸੀ। ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਮੌਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਚੇਤੰਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀਟੂ ਡਰੱਗ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. -14 ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇ।

XXXXXX

ਭਗਵਾਨ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ, ਮੁੰਬਈ ਰਾਹੀਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 145

[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

14. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਚੇਤੰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ। ਲਕਸ਼ਮਣ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਕੇਸ

ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ; 2002 (6) SCC 710 ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ:

" 4. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਓ ਹੁਣ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਪਾਪਰੰਬਾਕਾ ਰੋਸੰਮਾ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [(1999) 7 ਐਸਸੀਸੀ 695 : 1999 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.) 1361] ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾਕਰਤਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜੋੜਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਮੰਨਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਖਮੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਕਮੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੋਲੀ ਚੁਨੀਲਾਲ ਸਾਵਜੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ [(1999) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 562: 2000 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.) 432] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤਮ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਤਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਵੀ ਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [(1998) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 303: 1998 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.) 1004] ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹਾਲਾਤ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

XXXXXX

5. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [(1999) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 545: 1999 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.) 1130] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ੱਕੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਪਰਮਬਾਕਾ ਰੋਸੰਮਾ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [(1999) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 695: 1999 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.) 1361] (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 701, ਪੈਰਾ 8 ਤੇ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

"ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਖਮੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜ਼ਖਮੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਨਿਖੇਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਹਾਈਪਰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਚੇਤੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪਾਪਰਮਬਾਕਾ ਰੋਸੰਮਾ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [(1999) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 695: 1999 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.) 1361] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕੋਲੀ ਚੁਨੀਲਾਲ ਸਾਵਜੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1999)9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 562 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

15. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਮਰੀਜ਼ ਉੱਥੇ ਸੀ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. -14) ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਜਾਂਚ ਲਈ ਫਿੱਟ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 2-3 ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ। ਉਸਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਫਿੱਟ ਹੈ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਨੇ ਮੌਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਈ ਫਿੱਟ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ DD ('ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ' ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਫਾਰਮ) ਲਈ ਫਿੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਨਬਜ਼ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿੱਟ ਸੀ।

16. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.7 ਨੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉਮਰ ਪੁੱਛੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ DD ('ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ' ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਫਾਰਮ)ਕੱਢੀਏ:

"ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ

ਮਰੀਜ਼ ਡੀ.ਡੀ. ਲਈ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੈ।

Sd/ - xxillegiblexx

Dt/ - 22/ 4/ 99

17.05 ਘੰਟੇ

ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ
ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ

22/4/99 ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਘੰਟਾ 17.05 ਵਜੇ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ

XXXXXX

ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ: -

1. ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ? - ਸਰਲਾ ਭਗਵਾਨ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮੇ

2. ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ ਕੀ ਹੈ? - 28 ਸਾਲ

3. ਤੁਹਾਡਾ ਕਿੱਤਾ ਕੀ ਹੈ? - ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ

4. ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਕੀ ਹੈ? :- ਦਾਭੜੀ

5. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਵਾਪਰੀ? - ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 12.00 ਵਜੇ। ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਸ਼ੇ 'ਚ ਸੀ।

6. ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਕੀ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਸੀ? - ਪਤੀ ਅਤੇ ਸੱਸ।

7. ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ।

8. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?:- ਮੇਰੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਝੁਲਸ ਗਏ।

ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ। :- 17. 15 ਘੰਟੇ।

ਮੌਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ (ਇਸ ਨੂੰ) ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦਸਤਖਤ/ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ	SD/- ਐਸ.ਬੀ. ਔਦਰਿਆ
ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਜਲਨ ਹੈ	ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ
ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ	ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ	ਯਵਤਮਾਲ

ਮੈਡੀਕਲ ਐਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮਰੀਜ਼ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਚੇਤੰਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਐਸ.ਡੀ. - ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ।

"17. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

XXXXXX

18. ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 92% ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਹੁਣ ਅਟੁੱਟ

ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਜੇ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ) 2015 (4) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 749, ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ:

23. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ 100% ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਲਾਭਦੇਹ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਫਾਭਾਈ ਨਾਗਰਭਾਈ ਰਾਵਲ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ; (1992) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 69: 1992 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.) 810 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ; ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 99% ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਰੱਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰਾਏ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

24. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਲ ਸਿੰਘ; (2013) 14 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. 159: (2014) 4 ਐੱਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਆਈ.) 141, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ 100% ਸੜਨ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। "

19. ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 92% ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਘਾਤਕ ਹੈ?

20. ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-7 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗੂਠਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਸੜ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੜਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅੰਗੂਠੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

XXXXXX

ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

21. ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਉੱਪਰਲੇ ਅੰਗ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਅੰਗ, ਯਾਨੀ ਲਗਭਗ 54% ਸੜ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛਾਤੀ [ਅੱਗੇ ਦੀ ਤੰਦ] ਅਤੇ ਪਿੱਠ ਹੋਰ 36% ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਐਚ.ਐਨ.ਐਫ. ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੜਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੜਨ ਦੀ ਸੱਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼, ਬਰਨ-ਬ੍ਰਿਟਾਨਿਕਾ ਆਨਲਾਈਨ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਾਂਗੇ।

"ਦੂਜੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਸੜਨ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਪੂਰੇ ਐਪੀਡਰਮਿਸ ਅਤੇ ਡਰਮਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਟਾਂ ਲਾਲੀ ਅਤੇ ਛਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਲਣ ਜਿੰਨੀ ਡੂੰਘੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਛਾਲੇ ਓਨੇ ਹੀ ਵੱਧ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ .

ਪਹਿਲੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਸੜਨ ਵਾਂਗ, ਦੂਜੀ ਡਿਗਰੀ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਬਹੁਤ ਦਰਦਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ. ਉਲਝਣਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਜਲਣ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦਾ ਕੋਰਸ ਡਰਮਿਸ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸੰਕਰਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਤਹੀ ਦੂਜੀ ਡਿਗਰੀ ਜਲਣ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਲਝਣਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਤੋਂ 14 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਦਾਗਾਂ ਨਾਲ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੀਜੀ ਡਿਗਰੀ, ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਮੋਟਾਈ, ਜਲਣ ਚਮੜੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮੋਟਾਈ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੀ ਸਤਹ ਚਮੜੇ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭੂਰੇ, ਟੈਨਬਲੈਕ, ਚਿੱਟੇ ਜਾਂ ਲਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਖ਼ਮ ਦਾ ਕੋਈ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਚਮੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੂਰਾ, ਟੈਨ, ਕਾਲਾ, ਚਿੱਟਾ, ਜਾਂ ਲਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਦ ਰਿਸੈਪਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਡਰਮਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ, ਪਸੀਨੇ ਦੀਆਂ ਗਲੈਂਡਜ਼, ਸੇਬੇਸਿਅਸ ਗਲੈਂਡਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੋਲਿਕਸ ਸਾਰੇ ਚਮੜੀ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਮੋਟਾਈ ਦੀ ਜਲਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤਰਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਪਾਚਕ ਗੜਬੜੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਹਨ।

ਸਰਜਨ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਚਮੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਜੋਂ ਜਲਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਪਦੇ ਹਨ. ਹਰੇਕ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਚਮੜੀ ਦਾ ਖੇਤਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਦਾ ਲਗਭਗ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਰ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਵਾਲੀ ਚਮੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਲੱਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 18 ਹੈ, ਅਤੇ ਟੰਕ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅੱਗੇ 18 ਅਤੇ ਪਿੱਠ 'ਤੇ 18 ਹੈ। ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਚਮੜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਬਚਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦੂਜੀ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਜਲਣ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਤੀਜੀ ਡਿਗਰੀ ਜਲਣ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਜੇ ਖੇਤਰ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕ ਅਤੇ ਬੱਚੇ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਚਮੜੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

22. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੜਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੀਜੀ ਡਿਗਰੀ ਜਲਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡਰਮਿਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਡਰਮਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦਰਦ ਰਿਸੈਪਟਰ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ. ਦਰਅਸਲ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਸੜਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦਰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੜਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਆਪਕ ਸੜਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਰੀਜ਼ ਚੇਤੰਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕੇ।

ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਵੈਦਿਆ ਦਾ ਨਾਮ

23. ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਡੀਡੀ ਫਾਰਮ ਵਿਚ, ਜੋ ਨਾਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਕ ਵੈਦਿਆ ਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵੈਦਿਆ ਨੇ ਡੀਡੀ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਭਾਨੂਦਾਸ ਔਦਰੇ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਹੋਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੈਦਿਆ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ

ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵੈਦਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਇਹ ਆਕਰਸ਼ਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੈਦਿਆ ਦਾ ਨਾਮ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਲਈ ਛਾਪੇ ਗਏ ਫਾਰਮ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵੈਦਿਆ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਐਂਡਰੇ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਭਾਨੂਦਾਸ ਐਂਦਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਣੇ ਦਾ ਮੈਮੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੈਦਿਆ ਦਾ ਨਾਮ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਵਾਰਡ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕੌਣ ਸੀ ਜਾਂ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ। ਵੇਰਵੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਲਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਨਾਮ। ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਸੜਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਬੋਲਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੈਦਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਸਤਖਤ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ

ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

24. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਾ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਆਨ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 3 ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, ਨੇ ਯਵਤਮਾਲ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਵਿਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਅਰਨੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਰਾਤ ਨੂੰ 11 ਤੋਂ 11.30 ਵਜੇ ਘਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਗਲਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ (ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦਾ)। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੜ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ

ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਦੱਸਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸੜਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 307 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 3 ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

25. ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14 ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਬਾਰੇ

26. ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਵਾਲੇ ਡੱਬੇ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨ ਨੂੰ ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਵਿਖੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 57 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ

ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੈਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀ ਹੈ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਹਿਤ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੰਟੇਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਮੁਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੰਟੇਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 4 ਪੰਚਨਾਮਾ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਉਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰਜਾਈ, ਦੀਵਾ ਅਤੇ ਸਾੜੀ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਸਨ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਕਰਾਸ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਰਾਸ ਐਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 4 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕੰਟੇਨਰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕੰਟੇਨਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਆਰਟੀਕਲ 'ਬੀ' ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਾਸ

ਪੁਲਿਸ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਬੁਲਾਉਣ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾਂ 'ਤੇ ਲੇਬਲ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਾਪ ਲਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ

ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਪੰਚਨਾਮਾ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ: ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ROAC

Sd/ - A. D. Uphadye

ਏਐਸਜੇ ਪੁਸਾਦ 28/8/01"

27. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 4 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਉਲਟ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਕੰਟੇਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ।

XXXXXX

ਅਚਾਨਕ ਦੀਵਾ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ

28. ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਸੜਨ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਸਵਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਮਰਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕਮਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਤਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਲੇਖਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋਣ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ:

"ਮੈਂ, ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਦੋ ਬੇਟੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਵਾ ਕਿਵੇਂ ਡਿੱਗਿਆ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸੜਨ ਕਾਰਨ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ, ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਦੋ ਬੇਟੇ ਸੜ ਗਏ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਗਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਸੜਨ ਦੀ ਸੱਟ ਵੀ ਲੱਗੀ, ਮੇਰੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਲੱਤਾਂ ਅਤੇ ਹੱਥ ਸੜ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜੀਪ ਰਾਹੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।

29. ਦੀਵੇ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਿ ਜੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦਾ ਦੀਵਾ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਡਿੱਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਇੰਨੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦਾ ਦੀਵਾ ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ. ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਰਜਾਈ 'ਤੇ ਉਤਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਖਤ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਦੀਵਾ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾ ਟੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਅਤੇ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੌਲਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਥੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਦੀਵਾ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰਜਾਈ ਸੜ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸੜ ਗਈ। ਉਲਟ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਟਰੈਕਟਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੀਵਾ

ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸੜ ਗਈ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਉਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 1 'ਤੇ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 2 ਕੋਲ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਉਸਨੇ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੀਵਾ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਜਾਈ ਸੜ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਸੜ ਗਈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਗਏ ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਸੰਸਕਰਣ ਉਸਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਸੜ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਬੇਟੇ ਵੀ ਸੜ ਗਏ ਸਨ। ਅੱਗੇ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੂੰ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ। ਆਪਣੀ ਉਲਟ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 15 ਘਰ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੀਪ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ।

30. ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਲਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਸੜਨ ਦੀ ਬਦਬੂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੀਵਾ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸੜ ਗਈ

ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੀਵਾ ਡਿੱਗਣ ਕਾਰਨ ਸੜ ਗਈ ਸੀ।

31. ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵੀ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ।

32. ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 9 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ. 64 ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਚਾਨਕ ਅੱਗ ਦਾ ਸਾੜ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਸੀ।

<u>ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ</u>

33. ਫਿਰ ਸਿਰਫ ਇਕ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਤਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸ਼ਰਾਬੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਹੁੰਗਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਉਤਸੁਕ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਉਸਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਨਿਕਲੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੀ

ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚੇਤੰਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਮਾਤਾ (ਰੱਬ) ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਪਵੇਗਾ. ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi